Dosarul nr. 2a-274/23 (dosar electronic 2-22136078-02-2a-23012023)
*Judecătoria Ungheni, judecător Valentina Stratulat*

**D E C I Z I E**

mun. Chișinău 30 martie 2023

Colegiul civil, comercial și
de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău
în componența:
Preşedintele şedinţei, judecător Ion Secrieru
Judecătorii Marina Anton și Vitalie Cotorobai

examinând, în lipsa părților, apelul declarat de Dragan Valentin împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 26 octombrie 2022, adoptată în cadrul cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată, examinată în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă, înaintată de Railean Valeriu către Dragan Valentin cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, prin care acțiunea a fost admisă parțial, -

**c o n s t a t ă :**

La data de 16 septembrie 2022 reclamantul Railean Valeriu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Dragan Valentin, solicitând încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a prejudiciului material cauzat în mărime de 15500 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat, că la data de 4 februarie 2021 reclamantul Railean Valeriu, consultând un anunț de pe rețelele de socializare postat de pârâtul Dragan Valentin, a încheiat cu S.R.L. „SERAPET”, din numele căreia a semnat pârâtul Dragan Valentin, un contract de prestări servicii, prin care ultimul s-a angajat să-i construiască o remorcă pentru un mini tractor, fiind achitat un avans de 15500 lei pentru care nu i-a fost eliberat bon de plată.

A expus, că deși prestatorul de servicii i-a comunicat verbal reclamantului că comanda v-a fi executată în cel mult 6 luni, după expirarea unui an de la încheierea contractului, reclamantul n-a recepționat bunul comandat, iar pârâtul se eschiva de la întrevederile cu reclamantul pentru ai da o lămurire.

A indicat, că în luna iulie anul curent, reclamantul a depus o sesizare Procuraturii r-l Ungheni urmare cărei s-a constatat faptul, că reclamantul Railean Valeriu a fost dus în eroare de pârâtul Dragan Valentin referitor la prestarea serviciului anunțat, deoarece conform înscrierilor din extrasul din registrul persoanelor juridice, în genul de activitate al S.R.L. „SERAPET” nu se regăsește confecționarea utilajului agricol.

Prin ordonanța procurorului în procuratura r-l Ungheni din 08.07.2022 a fost dispusă neînceperea urmăririi penale pe faptele componenței de infracțiune prevăzute de art. 190 al.(l) CP și clasarea procesului penal temei fiind cererea pârâtului Dragan Valentin privind aplicarea amnistiei în privința sa.

Astfel, reclamantul consideră că prin acțiunile ilicite ale pârâtului i-a fost cauzat un prejudiciu material în mărime de 15500 lei. Ținând cont de faptul, că nici până în prezent pârâtul n-a restituit reclamantului suma de bani estorcată, reclamantul consideră că unica cale legală de a-și recupera prejudiciul cauzat este adresarea cu prezenta cerere în instanța de judecată.

Și-a întemeiat cererea depusă conform prevederilor art. art. 1998, 2018, 2025 și 2038 Cod civil.

Solicită încasarea din contul pârâtului Dragan Valentin în beneficiul reclamantului Railean Valeriu prejudiciul material cauzat în mărime de 15500 lei, cheltuielile de judecată și asistență juridică pe care le va suporta reclamantul în prezentul proces.

La cererea de chemare în judecată pârâtul nu a prezentat referință.

Cauza a fost examinată în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă.

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 26 octombrie 2022 acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la Dragan Valentin în beneficiul lui Railean Valeriu prejudiciul material în mărime de 13000 lei și cheltuielile de judecată sub forma plății taxei de stat în mărime de 390 lei. S-a respins acțiunea în partea reparării prejudiciului material în mărime de 2500 lei și a cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea soluției sale instanța de fond a reținut, că pârâtul Dragan Valentin i-a cauzat reclamantului Răilean Valeriu un prejudiciu material în mărime de 13000 lei, fapt confirmat prin Ordonanța de refuz în pornirea urmăriri penale din 08.07.2022, act ce nu a fost anulat și care are respectiv autoritatea lucrului judecat.

Cu privire la pretențiile de încasare a cheltuielilor de asistență juridică instanța a reținut, că reclamantul Railean Valeriu nu a demonstrat prin nici o probă pertinentă și concludentă că ar fi suportat careva cheltuielile de asistență juridică. Or, la materialele cauzei nu a fost anexat nici un act din care să rezulte cheltuielilor suportate, astfel instanța le-a respins.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 10 noiembrie 2022 pârâtul Dragan Valentin a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintate de Railean Valeriu.

Prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2023 nu s-a dat curs cererii de apel depuse, în baza art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, părții apelante fiindu-i acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Totodată s-a explicat părții apelante, că în caz dacă nu va lichida neajunsurile indicate în încheiere în termenul acordat de instanță, cererea de apel nu va fi considerată depusă şi împreună cu actele anexate va fi restituită. În

interiorul termenului acordat, partea apelantă a înlăturat neajunsurile indicate. În consecință prin încheierea instanței de apel din 9 februarie 2023, apelul declarat de Dragan Valentin, a fost acceptat pentru examinare și intentată procedura în apel.

În motivarea apelului partea apelantă a indicat, că ca temei de încasare a prejudiciului material în sumă de 13000 lei a fost pusă la bază ordonanța procurorului.

În acest context declară apelantul, că în cadrul efectuării acţiunilor de investigaţii a fost audiat şi terțul Postolachi Marin, fiind ignorate divergențele apărute cu declaraţiile apelantului la suma de bani primită de la unchi şi suma achitată lui Dragan Valentin.

Susține partea apelantă, că instanța de fond a ignorat faptul, că contractul din 04.02.2021 a fost încheiat între firma S.R.L. „SERAPET" şi Postolachi Marin, de la Răilean Valeriu oarecare mijloace bănești apelantul nu a primit.

Consideră că în cauză urma să răspundă persoana juridică, iar în calitate de reclamant era în drept de a înainta acțiunea civilă nepoțelul, care a şi semnat acest contract.

Mai menționează partea apelantă, că transmiterea de către nepotul Postolachi Marin a sumei de 15000 lei nu este confirmată prin oarecare înscrisuri şi în asemenea situaţie, reieşind din condiţiile art. 321 Cod civil, orice tranzacție a căreia valoare este mai mare de 1000 lei urma de a fi confirmată printr-un înscris, act ce nu a fost luat în considerație de către instanţa judecătorească.

La fel declară partea apelantă, că în cazul admiterii cererii spre examinare, instanţa de judecată urma să verifice executarea de către reclamant a condițiilor art. 170 Cod de procedură civilă referitor la respectarea procedurii de soluționare prealabilă a cazului pe cale extrajudiciară, inclusiv prin mediere, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de pricini sau de contractul părților.

Intimatul fiind informat despre examinarea cererii de apel nu a prezentat referință la acest-a și nu s-a expus vis-a-vis de problema dedusă judecății.

Analizând motivele invocate în cererea de apel, studiind materialele pricinii, Colegiul consideră necesar a admite apelul declarat și a casa hotărârea instanței de fond, din următoarele motive.

***Termenul de declarare a apelului.***

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Apelantul Dragan Valentin a depus apelul la data de 10 noiembrie 2022, împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 26 octombrie 2022, astfel se constată apelul declarat în termen.

***Cadrul legal pertinent aplicabil speței.***

Potrivit art. $276^2$ alin. (1) Cod de procedură civilă dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

În corespundere cu prevederile art. $276^3$ Cod de procedură civilă:

(1) Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă.

(2) Judecătorul poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sânt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul.

(3) În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referinţă, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. Pârâtul poate depune o cerere reconvenţională în condiţiile art. 172 şi art. 173 Cod de procedură civilă doar dacă valoarea acţiunii reconvenţionale nu depăşeşte valoarea admisibilă şi condiţiile legale de exercitare a cererii iniţiale cu valoare redusă.

(4) Dacă din materialele cauzei rezultă că cererea nu poate fi examinată în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă, judecătorul, prin încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală. În acest caz, prevederile prezentului capitol sânt inaplicabile.

Conform art. $276^4$ Cod de procedură civilă:

(1) Instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii.

(2) Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

(3) Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică participanţilor la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

(4) Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunţare.

(5) Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art. $276^3$ Cod de procedură civilă fiind aplicabile corespunzător.

Potrivit art. 385 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parțial hotărârea

primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

În conformitate cu prevederile art. 373 din Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.

De asemenea, în limitele apelului dedus judecării, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. La fel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (Hirro Balani contra Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis contra Greciei nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă statuează, că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Potrivit art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

Articolul 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă declară, că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Instanța de apel reiterează că, conform art. 8 alin. (1), (2) lit. f) Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sânt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale şi de la sensul legislației

civile. Drepturile și obligațiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.

Potrivit dispozițiilor art. 16 alin. (1) lit. g) Cod civil, apărarea dreptului civil se face în condițiile legii, prin repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial.

Conform art. art. 19 alin.(1), (2) Cod civil, (1) În condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. (2) Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).

Conform art. 1998 alin. (1) din Codul civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Conform art. 2025 alin. (1) din Codul civil, repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situației anterioare (transmiterea unui bun de același gen și de aceeași calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putință ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părților sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărâre judecătorească.

***Starea de fapt și circumstanțele pricinii. Aprecierea instanței de apel.***

Din suportul probator prezent la materialele cauzei, rezultă că la 4 februarie 2021 S.R.L. „SERAPET” și Răileanu Valeriu au încheiat contractul nr. 3, prin care prima s-a obligat să confecționeze o remorcă, iar ultimul, prin reprezentantul său Postolachi Viorel, a achitat un avans în mărime de 5000 MDL.

Potrivit Ordonanței de refuz în pornirea urmăriri penale, din 08.07.2022, în cadrul procesului penal, s-a constatat, că în perioada anului 2021, cet. Dragan Valentin, în calitate de administrator al S.R.L. „SERAPET”, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, contrar genului de activitate în lipsa linei activități reale a persoanei juridice, intenționat l-a indus în eroare pe victima Răileanu Valeriu sub pretextul că îi va confecționa utilaj agricol un cultivator și o remorcă încheind un contract de prestări servicii din 04.02.2021, fără să indice data finalizării lucrării, dar de fapt a primit și a însușit avansul în sumă de 13000 MDL de la cet. Postolachi Marin, care acționa din numele victimei, fără a-și onora obligația asumată, cauzând daune în proporții considerabile victimei Răilean Valeriu. Astfel, prin acțiunile lui intenționate, Dragan Valentin a comis o infracțiune de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroarea victimei prin

prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, |cu cauzarea de daune considerabile, ceea ce constituie o infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal.

Înaintând acțiune împotriva pârâtului Dragan Valentin, reclamantul Railean Valeriu a solicitat încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a prejudiciului material cauzat în mărime de 15500 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze prima instanță prin hotărârea din 26 octombrie 2022 a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale acțiunii, încasând de la Dragan Valentin în beneficiul lui Railean Valeriu prejudiciul material în mărime de 13000 lei și cheltuielile de judecată sub forma plății taxei de stat în mărime de 390 lei. S-a respins acțiunea în partea reparării prejudiciului material în mărime de 2500 lei și a cheltuielilor de asistență juridică.

Nefiind de acord cu soluția dată pârâtul Dragan Valentin a contestat-o cu apel, solicitând casarea hotărârii primei instanțe.

Colegiul analizând materialele pricinii și probatoriul administrat, în coroborare cu legislația pertinentă aplicabilă și motivele invocate de părți în susținerea poziției sale, concluzionează despre netemeinicia și incorectitudinea hotărârii date de prima instanță și temeinicia cererii de apel, motiv din care acesta urmează a fi admis, cu casarea hotărârii primei instanțe.

Or, cu referire la solicitarea de reparare a prejudiciului material în mărime de 15500 lei cauzat urmare a neexecutării obligațiilor contractuale apărute în rezultatul semnării contractului de prestări servicii nr. 3 din 4 februarie 2021, Colegiul o apreciază ca fiind neîntemeiată, or, în speță nu s-a stabilit careva raporturi juridice între Dragan Valentin și Railean Valeriu, ultimul fiind lipsit de dreptul de a solicita repararea prejudiciului cauzat. Or, după cum a fost indicat anterior, actul juridic nominalizat, pe care reclamantul/intimat își întemeiază acțiunea, a fost semnat între persoana juridică S.R.L. „SERAPET”, în calitate de prestator și Răileanu Valeriu (în numele căruia acționa un terț) în calitate de client. Faptul că pârâtul/apelant Dragan Valentin a acționat în calitate de administrator al persoanei juridice nu constituie temei de a pretinde și încasa de la acesta prejudiciul cauzat de societate. La fel nu constituie temei de survenire a răspunderii contractuale a administratorului societății în locul acesteia față de client nici constatările procurorului din ordonanța de clasare a procesului pe motive de nereabilitare. Or, după cum a fost indicat anterior, temeiul răspunderii invocat de reclamant constă în neexecutarea unei obligații contractuale, contractul fiind semnat cu S.R.L. „SERAPET” în numele căreia acționa

administratorul Dragan Valentin. În acest sens Colegiul reiterează, că însăți reclamantul în cererea de chemare în judecată indică: „*reclamantul Railean Valeriu ... a încheiat cu SRL "SERAPET", din numele căreia a semnat Dragan Valentin, un contract de prestări servicii…*". Astfel, este cert că raportul juridic a fost constituit între Răileanu Valeriu și S.R.L. „SERAPET" și, ca consecință, în aceste circumstanțe lipsește temeiul juridic de survenire a răspunderii lui Dragan Valentin față de Răilean Valeriu pentru neexecutarea din partea S.R.L. „SERAPET" a contractului semnat cu reclamantul. În circumstanțele expuse, Colegiul atestă incorectitudinea soluției date de instanța de fond, deoarece la soluționarea cauzei aceasta nu a constatat și reținut corect starea de fapt și nu a aplicat normele de drept material pertinente.

Din considerentele descrise şi, având în vedere stabilirea și reținerea greșită a stării de fapt cu aplicarea incorectă a normelor de drept material de instanța de fond, care s-a soldat cu adoptarea unei soluții incorecte, Colegiul ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de Dragan Valentin, a casa hotărârea Judecătoriei Ungheni din 26 octombrie 2022 pronunțată în actuala speță, cu pronunțarea a unei noi hotărâri, de respingere a acțiunii.

Reieșind din cele indicate și în conformitate cu prevederile art. art. $276^3$, $276^4$, art. 385 lit. c) și 389-390 Cod de procedură civilă Colegiul, -

**d e c i d e :**

Admite cererea de apel declarată de Dragan Valentin.

Casează hotărârea Judecătoriei Ungheni din 26 octombrie 2022, adoptată în cadrul cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată, examinată în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă, înaintată de Railean Valeriu către Dragan Valentin cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată și, în cauză, pronunță o nouă hotărâre, prin care:

Respinge integral, ca nefondată, cererea de chemare în judecată, examinată în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă, înaintată de Railean Valeriu către Dragan Valentin cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă şi irevocabilă din data pronunțării.

**Președintele ședinței** **Ion Secrieru**
**Judecător**

**Judecătorii** **Marina Anton**

**Vitalie Cotorobai**